
WOLVET ALLERGIE (WOLALCOHOLEN, LANOLINE ALLERGIE)

U BENT ALLERGISCH VOOR WOLVET. WAT NU ?

Uw dermatoloog heeft aangetoond dat u allergisch bent voor wolvet (synoniemen: wolalcoholen, lanoline). Wanneer u hiermee in contact komt, kan dat aanleiding geven tot het ontstaan of verergeren van eczeem. Het is dus van groot belang dat u probeert contact met wolvet zoveel mogelijk te vermijden. Deze folder kan u daarbij behulpzaam zijn. Voor meer informatie over contactallergie, zie de folder allergisch contacteczeem.

WAT IS WOLVET ?

Wolalcoholen, tegenwoordig meestal lanoline of lanoline alcohol genoemd, komen voor in wolvet, een wasachtige substantie die door de talgklieren van schapen wordt uitgescheiden. Wolvet beschermt de vacht van het schaap tegen weersinvloeden. Na winning van het wolvet uit de wol wordt dit op verschillende wijzen behandeld. Hierdoor krijgt men een groep van wolvetproducten die iets in eigenschappen kunnen verschillen. Een aantal stoffen is echter in al deze typen wolvet aanwezig: wolalcoholen. Sommige van deze stoffen kunnen allergisch contacteczeem veroorzaken. Wolvet is ook bekend onder de naam adeps lanae. Op cosmetica en toiletartikelen staat, indien deze wolalcoholen bevatten, bij de samenstelling soms de Engelse benaming: 'lanolin' of 'lanolin alcohols'.

Synoniemen voor wolvet:

Lanoline, lanoline zuur, lanoline alcohol, lanoline was, wolalcohol, adeps lanae, adeps lanae anhydrous, alcohol lanae, Amerchol L-101, Amerchol CAB, anhydrous lanolin, Aquaphor.

IN WELKE PRODUCTEN KOMT WOLVET VOOR ?

Wolvet of lanoline kunnen we vinden in talrijke cosmetica en toiletartikelen zoals crèmes, rouge, lippenstift en balsems, zeep, shampoo en doucheproducten.

Ook in farmaceutische preparaten zoals zalven, crèmes, zepillen en dergelijke kunnen wolvetten verwerkt zijn. Verder komt wolvet nog voor in een groot aantal industriële en huishoudelijke producten: afwasmiddelen, boenwas, leerwas, autowas, schoensmeer en andere 'wassen' die gebruikt worden om iets fettig te houden. Zo kan het bijvoorbeeld ook gebruikt worden als coating of beschermlaagje voor bedrading. Andere industriële toepassingen zijn het gebruik in snij- en boorvloeistof, sommige verven, en drukinkten.

HOE ZIET ALLERGISCH CONTACTECZEEM DOOR WOLVET ER UIT ?

Allergisch contacteczeem door lanoline ziet er meestal uit als jeukende, rode uitslag; soms zijn er ook bobbeltjes, blaasjes en schilfering en kan het eczeem nattend worden.

Het eczeem is uiteraard te vinden op die plaatsen waar u contact had met het lanoline-bevattende product. Vaak zullen dat de handen of het gelaat zijn. Ook hele andere localisaties komen voor, zoals de gebieden waar geneeskundige zalven gesmeerd zijn, bijvoorbeeld in de bilnaad (aambeipreparaten) en rond 'open benen'.

WORDT MIJN ECZEEM GEHEEL VEROORZAAKT DOOR CONTACT MET WOLVET ?

Het is mogelijk dat uw eczeem geheel veroorzaakt wordt door contact met lanoline. Toch is het niet ongewoon dat eczeem blijft bestaan ondanks het vermijden van producten die lanoline bevatten. Dit komt omdat eczeem vaak meer oorzaken heeft. Behalve allergie kan ook irritatie meespelen, bijvoorbeeld door contact met water, zeep, afwasmiddelen, oplosmiddelen en dergelijke, door wrijving, of door kou. Daarnaast kan eczeem een uiting zijn van een erfelijk bepaalde aanleg tot eczeem, astma of hooikoorts.

Het is zinvol om producten die wolalcoholen bevatten te vermijden. Dit laatste zal niet altijd gelukken en mede een van de redenen zijn waarom het eczeem niet altijd volledig zal genezen.

HOE KUNNEN ALLERGISCHE REACTIES VOORKOMEN WORDEN ?

Zoals u uit het voorgaande begrepen heeft zal dit niet altijd eenvoudig zijn. Lanoline kan in zeer uiteenlopende producten voorkomen. Uw cosmetica en toiletartikelen moeten dus geen lanoline bevatten; om dit na te gaan kunt u op de verpakking kijken bij de samenstelling. 'Lanolin' of 'lanolin alcohol' dient hier dus niet in voor te komen. Het is verstandig uw apotheker op de hoogte te stellen dat u allergisch bent voor lanoline (wolalcoholen), zodat de apotheek ook in de gaten kan houden of u niet per ongeluk een verkeerd recept hebt gekregen. Bij industriële producten wordt het een stuk moeilijker. Soms kan de bedrijfsarts op uw werk u hierbij verder helpen.

ZIJN ER ANDERE STOFFEN DIE IK MOET VERMIJDEN ?

Een enkele keer is contact met lanoline-bevattende producten die uw partner gebruikt mede oorzaak van uw klachten.

Omdat wolvet, waar wolalcoholen de belangrijkste allergenen in zijn, ook nog andere alcoholen bevat die een enkele keer contacteczeem veroorzaken, kan het zijn dat uit het onderzoek naar voren is gekomen dat u ook deze stoffen moet mijden, bijvoorbeeld stearylalcohol, cetylalcohol of oleylalcohol.

HOE WEET IK WELKE PRODUCTEN VEILIG ZIJN ?

Zoals hierboven al uitgelegd moet u de samenstelling van cosmetica en toiletartikelen, vermeld op de verpakking, controleren. Met uw apotheker kunt u overleggen of de door u gebruikte farmaceutische preparaten voor u geschikt zijn.

In sommige gevallen kan uw huidarts het wenselijk vinden om u bepaalde producten uit te laten proberen, bijvoorbeeld door het product tweemaal per dag gedurende maximaal 14 dagen in de elleboogsplooi aan te brengen. Is er binnen die tijd niets te zien en ontstaat geen jeuk, dan is de kans heel groot dat u van dat product geen klachten krijgt.

In de volgende producten zijn wolalcoholen verwerkt:

benzoëzuur-salicylzuur zalf FNA
Duratears Z oogzalf
eucerine
eucerine (cum aqua)
Fucidin intertulle gaas (niet meer leverbaar)
Fucidin zalf en crème
Ibaril (desoxymethason 0.25%) crème
ichthammolzalf 10% FNA
levomenthol salicylzuur zalf FNA
oculentum simplex
Oilatum plus badolie
ung aquosum (waterhoudende zalf FNA)
ung hydrocortisoni (hydrocortison zalf FNA)
ung triamcinoloni (triamcinolonzalf FNA)
unguentum tetracyclini (tetracyclinezalf FNA)

In de volgende producten zijn cetylalcohol, stearylalcohol, of cetostearylalcohol verwerkt:

Betnelan en betamethason crème (betamethason-17-valeraat 0.1%)
Betnelan (betamethason-17-valeraat 0.1%) emulsie
cetomacrogol crème
cetomacrogol zalf
Clarelux schuim
Cutivate (fluticasonpropionaat 0.005%) crème
Dermovate (clobetasol-17-propionaat 0.05%) crème
Dermovate (clobetasol-17-propionaat 0.05%) vetcrème
Diprosone (betamethason-dipropionaat 0.05%) crème
Elidel crème
Elocon (momethason-fuoraat 0.1%) crème (firma noemt dit 'wateremulgerende zalf')
Emovate (clobetasol-17-butyraat 0.05%) crème
eucerine
hydrocortison crème
hydrocortison vaseline crème
lanette zalf
lanette crème
lanette smeersel
Locacorten crème
Locoid crème
Locoid crelo
Locoid vetcrème
Nerisona (diflucortolonvaleraat 0.1%) crème
oculentum simplex
triamcinolon crème
triamcinolon vaseline crème
Topicorte (desoxymethason 0.25%) emulsie

Enkele voorbeelden van alternatieven die géén wolvet bevatten:

zalven en crèmes:

- ung leniens (koelzalf FNA)
- paraffine - vaseline
- vaseline album

klasse 1 steroïden:

- HCA 1% in paraffine/vaseline
- Calmurid HC (hydrocortisonacetaat 1%, ureum 10%, melkzuur 5%) crème

klasse 2 steroïden:

- TAC 0.1% in paraffine/vaseline
- Emovate (clobetasol-17-butyraat 0.05%) zalf

klasse 2-3 steroïden:

- Cutivate (fluticasonpropionaat 0.005%) zalf
- Locoid (hydrocortison-17-butyraat 0.1%) oleogel
- Locoid (hydrocortison-17-butyraat 0.1%) scalplotion

klasse 3 steroïden:

- Betnelan (betamethason-17-valeraat 0.1%) zalf
- Betnelan (betamethason-17-valeraat 0.1%) scalplotion
- Betamethason (betamethason-17-valeraat 0.1%) zalf
- Betamethason (betamethason-17-valeraat 0.1%) lotion
- Diprosone (betamethason-dipropionaat 0.05%) zalf
- Nerisona (diflucortolonvaleraat 0.1%) zalf
- Nerisona (diflucortolonvaleraat 0.1%) vetzalf
- Elocon (momethason-fuoraat 0.1%) zalf (firma noemt dit 'vet, wateremulgerende zalf')
- Elocon (momethason-fuoraat 0.1%) lotion (firma noemt dit 'vet, wateremulgerende lotion')

klasse 3-4 steroïden:

- Diprosone (betamethason-dipropionaat 0.05%) zalf
- Diprosalic (betamethason-dipropionaat 0.05% + salicylzuur 4%) zalf
- Diprosone (betamethason-dipropionaat 0.05%) oplossing

klasse 4 steroïden:

- Dermovate (clobetasol-17-propionaat 0.05%) zalf
- Dermovate (clobetasol-17-propionaat 0.05%) hydrogel
- Dermovate (clobetasol-17-propionaat 0.05%) lotion
- Diprolene (betamethason-dipropionaat 0.05%) hydrogel
- Diprolene (betamethason-dipropionaat 0.05%) zalf
- Clobex (clobetasol-17-propionaat 0.05%) shampoo

diversen:

- Protopic (tacrolimus 0.1 en 0.03%) zalf
- Dovobet zalf
- Balneum Hermal
(er zitten geen lanoline of wolaalcoholen in Balneum Hermal normaal, Baby of de extra vettende lijn)

Huidverzorgingsproducten die geen wolvet bevatten:

Balneum Intensive badolie, bodyshampoo, en bodylotion
Deoleen deodorant
Dexeryl crème (apotheek) Essex shampoo neutral
Excipial crème (apotheek) Louis Widmer producten (de meeste)
Neutral producten
Oilatum Neutral minerale badolie
Physiogel crème (apotheek) Vanicream producten (webwinkels)

De samenstelling kan veranderen !

Let op, de fabrikanten kunnen zomaar opeens de samenstelling van hun product veranderen en er opeens wel wolaalcoholen in stoppen of andere producten waarvoor u een contactallergie hebt. Lees altijd de verpakking.